730/05

Den 29. august 2005 blev i sag nr. 65.544:

xxxxxx xxx xxxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Tjenestemændenes Forsikring
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har motorkøretøjsforsikring i Tjenestemændenes Forsikring, påstår ved sin advokat selskabet tilpligtet at udbetale erstatning for den forsikrede bil, der blev totalskadet i forbindelse med et færdselsuheld den 25/1 2004.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at forsikringen ikke dækker skader forvoldt ved groft uforsvarlig kørsel eller anden form for grov uagtsomhed. Subsidiært har selskabet gjort gældende, at klageren har kørt spirituskørsel, hvilket ligeledes er undtaget dækning efter forsikringsbetingelserne.

Tvisten angår spørgsmålet om, hvorvidt færdselsuheldet skyldtes klagerens indgriben i kørslen.

Det fremgår af sagen, at klageren den 28/1 2004 anmeldte, at der den 25/1 2004 var sket skade på den forsikrede bil og en lysstander, idet klagerens ægtefælle havde kørt bilen ”til højre fra vejen og ind i lysstander”. Af anmeldelsen fremgår desuden, at der var optaget politirapport i forbindelse med færdselsuheldet.

Af politiets anmeldelsesrapport fremgår bl.a.:

"Ved ankomst til stedet traf vi Part 1 samt vidnet E.M.K.
…

Ved besigtigelse af vidnet havde hun ingen synlige tegn på skader.
…
Hun blev skønnet rolig, ædru og egnet til at føre personbil på fuldt betryggende måde. Hun blev ligeledes skønnet egnet til afhøring i sagen. Hun blev gjort bekendt med, at hun som part i et færdselsuheld ikke havde pligt til at udtale sig til politiet.

Vidnet, E.M.K., forklarede kort, at hun kørte ad A.vej mod nord. Hendes mand sad på forreste passagersæde. Hun havde hentet ham fra fest, idet han havde indtaget alkohol. Han havde virket ophidset, idet hun havde hentet ham senere end aftalt. Pludselig havde han hevet i rattet, hvilket resulterede i færdselsuheld. Det var hendes umiddelbare opfattelse, at han ønskede at komme ud af bilen og derfor havde grebet i rattet."

Af politiets vidneafhøringsrapport fremgår bl.a.:
"Afhørte forklarede, at sigtet P.O.N. havde været til fødselsdagsfest … fra kl. 14.00 samme dag. Hun skulle efter aftale hente ham, idet han havde drukket alkohol i et omfang, der gjorde, at han ikke kunne føre bil. Hun var ikke kendt i området og kunne derfor ikke finde sigtet.
…
Da det ikke lykkedes hende at finde sigtet kørte hun hjem igen. Under kørslen hjem ringede sigtet på ny, idet han ville hentes. Hun kørte derfor på ny til stedet, hvor hun traf sigtet.
Sigtet virkede sur og var i dårligt humør, formentlig fordi han havde ventet så længe. Under kørslen greb sigtet i rattet og drejede bilen til højre, hvilket resulterede i færdselsuheld. Hun vidste ikke, hvorfor sigtet greb i rattet. Foreholdt at hun på uheldsstedet havde forklaret, at sigtet var sur og havde givet udtryk for at han ville ud af bilen, forklarede hun, at dette ikke længere var hendes opfattelse. Hun blev meget forskrækket på uheldstidspunktet og erindrede ikke på hvilken måde - eller hvor kraftigt - sigtet greb i rattet.

Adspurgt oplyste afhørte, at sigtet ikke tidligere under kørslen havde grebet i rattet, ligesom han ikke havde sagt noget eller beordret afhørte til at standse bilen eller lignende."

Af politiets afhøringsrapport af klageren, der blev sigtet for overtrædelse af færdselslovens § 53 om spiritus- og promillekørsel fremgår bl.a.:

"Afhørte forklarede, at han søndag den 25. januar 2004 ca. kl. 2200 sad på forreste passagersæde i personbil … Afhørtes kone, vidne E.M.K., var fører af bilen.

Afhørte anvendte sikkerhedssele og skønnede hastigheden til 50-60 km/t, idet det var hans opfattelse, at hans kone altid overholdt gældende hastighedsbestemmelser.

…

Under kørslen ønskede afhørte at ryge, hvorfor han fandt noget tobak og en pibe frem. Han kunne ikke finde sin pibespids, hvorfor han skubbede sædet helt tilbage og tog sikkerhedsselen af, da han ville lede efter pibespidsen på gulvet. Da han bøjede sig forover for at lede på gulvet, mistede han balancen og som refleks greb han ud efter noget at holde i. Han kom derfor til at dreje i rattet, hvilket resulterede i, at der opstod færdselsuheld.

Foreholdt, at hans kone, vidne E.M.K., havde forklaret, at afhørte virkede ophidset på uheldstidspunktet og muligvis greb i rattet for at parkere bilen så han kunne komme ud, forklarede han, at dette ikke var tilfældet. Han fastholdt sin forklaring om, at han uagtsomt havde grebet i rattet som følge af overbalance.

Han oplyste uopfordret, at han havde gennemgået forløbet med sin kone, og at de nu begge var af den opfattelse, at afhørtes forklaring om hændelsesforløbet var korrekt."

I forbindelse med sagen blev der den 9/9 2004 ved Retten i G. afsagt dom, hvorved klageren blev frikendt, idet retten ikke med den for domfældelse fornødne sikkerhed fandt det bevist, at tiltalte [klageren] under kørslen som passager havde grebet fat i bilens rat.

Af tiltaltes forklaring for retten fremgår bl.a.:

"De kørte i kort tid, men lige efter N. standsede de op, hvorefter han diskuterede med sin hustru, hvorfor hun var kommet for sent. Tiltalte ville gerne ud af bilen, men det

endte med, at han ikke kom det. Tiltalte tog sikkerhedsselen af. De diskuterede nogle minutter. Tiltalte erindrer ikke, hvorvidt han tog sikkerhedsselen på igen. De kørte herefter videre. Det var hans hustru, der sad ved rattet. På et tidspunkt ville tiltalte ryge, og han ledte efter sin tobaksdåse i højre jakkelomme. Han ledte ligeledes efter pibespidsen, men han kunne ikke finde den, hvorefter han ledte efter den i bunden af bilen. Han kunne ikke finde pibespidsen. Derefter skete ulykken. Tiltalte erindrer ikke, at han på noget tidspunkt havde fat i rattet i bilen."

Af vidnets forklaring [klagerens ægtefælle] for retten fremgår bl.a.:

"Tiltalte stod og ventede på hende, da hun kom kørende. Tiltalte var meget spirituspåvirket, og hun ville betegne ham som værende meget fuld. Tiltalte var sur over, at hun kom så sent. Tiltalte satte sig ind i bilen, og de kørte et kort stykke og standsede op ved V.vej. Tiltalte tog sin sikkerhedssele af. Tiltalte steg ikke ud af bilen. Vidnet og tiltalte diskuterede, hvorfor hun var kommet for sent. Herefter kørte de videre. På et tidspunkt begyndte tiltalte at rode efter sine ting, og han fortalte om fødselsdagsfesten. Vidnet hørte ikke efter og koncentrerede sig om at køre bilen. De kørte herefter galt. Hun husker ikke, hvad der var årsagen til, at de kørte galt. Hun kan ikke forklare, hvad der skete. Hun husker, at de ramte en lygtestander, og at bilen trillede bagover. Hun har en formodning om, at tiltalte eventuelt har mistet balancen og grebet fat i rattet, men hun husker intet om dette. Politiet kom hurtigt, efter at uheldet var sket."

Ved skrivelse af 4/11 2004 afviste selskabet at anerkende erstatningspligten, idet selskabet fandt det godtgjort, at klageren på uheldstidspunktet var at betragte som fører af bilen.

Klagerens advokat er utilfreds med selskabets afgørelse og har over for nævnet gjort gældende, at sagen ikke skønnes egnet til behandling ved nævnet, idet nævnet ikke uden fuld bevisførelse kan tage stilling til, hvorvidt klageren var fører af bilen.

Selskabet har i skrivelse af 20/1 2005 til nævnet fastholdt afslaget på forsikringsdækning. Til støtte herfor henviser selskabet bl.a. til de forklaringer, klageren og dennes ægtefælle har afgivet over for politiet. Om frifindelsen af klageren ved den efterfølgende

retssag samt de af klageren og ægtefællen afgivne forklaringer henholdsvis til politiet og under retssagen anfører selskabet bl.a.:

"Retten lagde vægt på, at vores kunde ikke erindrede, at han på noget tidspunkt havde fat i rattet, ligesom vidnet ikke længere kunne huske årsagen til, at de kørte galt eller kunne forklare, hvad der skete. Rettens angivelse af, at vidnet på skadestuen ikke kunne erindre, hvordan uheldet var indtruffet, er ikke korrekt, idet hun til politiet oplyste, at vores kunde greb fat i rattet, og drejede til højre, men hvorfor han gjorde det, vidste hun ikke.

Til retten oplyste vores kunde, at de under kørslen standsede op, hvorefter han diskuterede med sin hustru (vidnet). Han ville gerne ud af bilen, men det endte med, at han ikke kom det. De kørte herefter videre. Herudover er der ikke tilkommet nye oplysninger omkring det skete, og vi finder det påfaldende, at vores kunde alene kan erindre detaljerne forud for uheldet, og ikke længere kan huske, at han havde taget fat i rattet. Det kan endvidere undre, at vores kundes advokat i brev af 13. august 2004 ca. 1 måned forud for retsmødet bekræftede, at hans klient greb fat i rattet.

Det er således bemærkelsesværdigt, at vores kunde og vidnet flere gange i forløbet ændrer forklaring, ligesom vores kunde flere gange talte om, at han ønskede at gennemlæse afhøringsrapporten, for derefter at oplyse, at al videre kommunikation skulle foregå via advokat. Dette til trods for, at der blot var tale om at fastslå faktiske omstændigheder ved uheldet. Advokaten kan næppe bidrage med disse oplysninger, når han ikke selv har været til stedet ved uheldet.

Af vidnets første og anden forklaring fremgår det klart, at vores kunde greb fat i rattet. Anden gang kan hun dog ikke huske, hvorfor han gjorde det, og hun mente ikke længere, at det var fordi han ville ud af bilen. l vores kundes første forklaring erkender han, at have grebet fat i rattet, men afviser dog vidnets forklaring om årsagen hertil, idet dette skyldes, at han mistede balancen. Denne forklaring er dog lidet sandsynlig, men vores kunde fastholder dog, at han uagtsomt havde grebet fat i rattet.

Vi må derfor lægge til grund, at vores kunde i spirituspåvirket tilstand, greb fat i rattet og drejede til højre, mens bilen blev ført med en hastighed af ca. 60 km/t, hvorved der opstod omfattende skader på både bilen (118.000 kr.) og lysstanderen (27.274,15 kr.). Vi anser det ligeledes for overvejende sandsynligt, at vores kunde med vilje har grebet fat i rattet. Vores kundes handling har derfor indebåret en så indlysende fare for uheldet, at der klart er tale om grov uagtsomhed, jf. FAL § 18. Dette gælder uanset, om vores kunde må anses for fører af bilen eller ej, idet der ikke er krav om, at kunden skal anses for at være fører i relation til forsikringsbetingelsernes afsnit 18.10.1 - om anden form for grov uagtsomhed.

Herudover finder vi, at vores kunde greb så væsentligt ind i føringen af bilen, at hans handling må sidestilles med føring eller forsøg herpå, da han rev i rattet. Selvom han overtog styringen kortvarigt, var dette årsagen til uheldet, og han må derfor være at anses for at have været fører i uheldsøjeblikket. Subsidiært gør vi derfor gældende, at vores kunde har kørt spirituskørsel, som ligeledes ikke er omfattet af kaskoforsikringen, jf. forsikringsbetingelsernes afsnit 18.10.1

Bevisbyrdereglerne i straffesager og civile erstatningssager er forskellige, og en frikendelse rent straffemæssigt, har ikke nødvendigvis afsmittende virkning rent erstatningsmæssigt. Straffesagen vedrørte alene overtrædelse af Færdselslovens § 53, stk. 1 (spirituskørsel) og hvorvidt frakendelse af kørekortet kunne ske, jf. Færdselslovens § 125.

Det er vores opfattelse, at vores kunde ikke ved sin forklaring af det skete har sandsynliggjort, at uheldet ikke skyldes hans forsætlige indgriben i kørslen, som forklaret af vidnet og med baggrund i forsikringsbetingelsernes afsnit 18.10 og 18.10.1, og vi må derfor fastholder vores afvisning af kaskoskaden. Vi kan i den anledning henvise til Ankenævnskendelse nr. A 8.284, 56.633 og 62.523 samt U 1970.579Ø og Københavns Byrets dom af 22. januar 2003."

Heroverfor anfører klagerens advokat i skrivelse af 31/1 2005 bl.a.:

"Jeg skal … henlede nævnets opmærksomhed på, hvad der fremkom af oplysninger i retten; nemlig at der IKKE var tale om, at min klient eller dennes hustru ændrede forklaringer, som Politiet gerne ville have, at det fremstod som.

Min klient og dennes hustru, da de efterfølgende blev foreholdt, hvad de angiveligt havde sagt '**udenfor afhøring**' på ulykkesstedet, gjorde derimod Politiet opmærksom på, at der var sket en fejlcitering og sammenblanding af udtalelser, som hver for sig var korrekte.

Jeg skal også pointere, at såfremt min klient ved et uheld skulle være kommet til at berøre rattet, er dette ikke nok til at være fører af bilen.

Jeg skal derfor tillade mig at have den opfattelse, at enten må Nævnet lægge kriminalrettens vurdering til grund, eller også må Nævnet afvise at bedømme sagen."

Nævnet har fået forelagt sagens akter, herunder den optagne politirapport og den af Retten i G. afsagte dom af 9/9 2004.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**18 Forsikringen dækker ikke**

…

18.10.1 Skade forvoldt med forsæt, ved groft uforsvarlig kørsel eller anden form for grov uagtsomhed herunder kørsel i spirituspåvirket tilstand."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen, herunder politirapporten og straffedommen af 9/9 2004, og for den forsikringsmæssige afgørelse finder nævnet det - uanset at retten ikke har fundet de fornødne beviser til en strafferetlig domfældelse - på baggrund af de foreliggende oplysninger tilstrækkelig sandsynliggjort, at færdselsuheldet skyldtes klagerens indgriben i kørslen. Herefter, og da det er nævnets opfattelse, at klagerens handling har

indebåret en indlysende fare for den forvoldte skade, finder nævnet, at klageren har fremkaldt forsikringsbegivenheden ved grov uagtsomhed. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for den anmeldte kaskoskade som sket.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand